

Uitgeverij Ad. Donker

- R. A. Oosten -

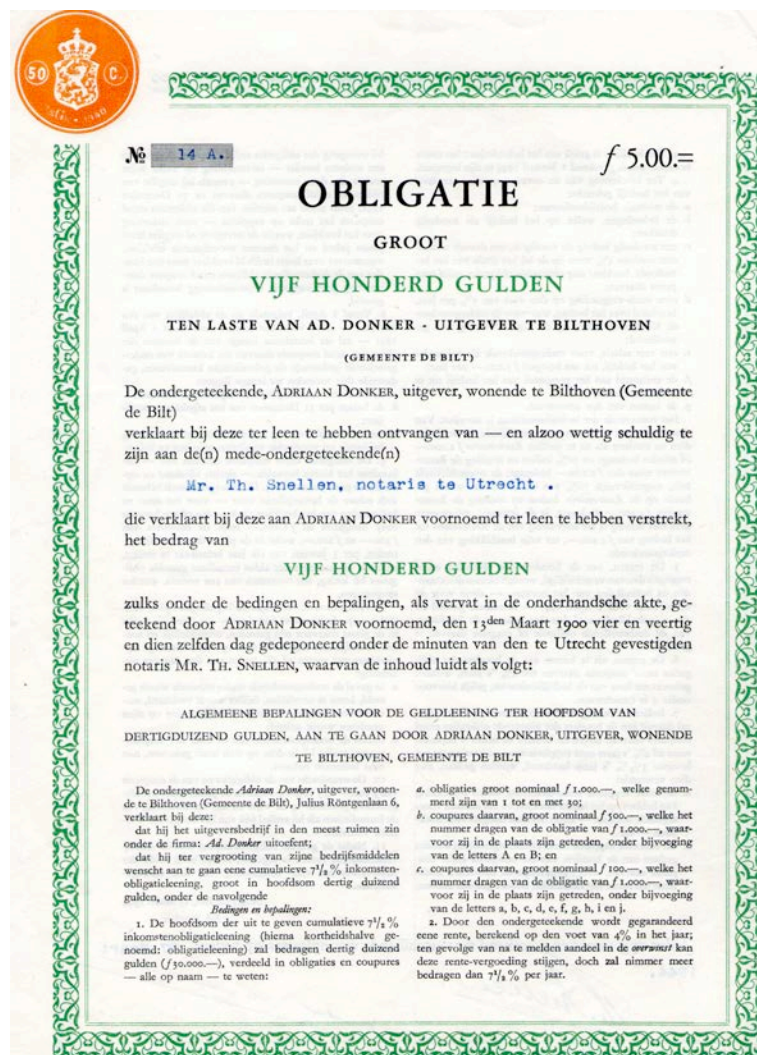
Gepubliceerd in het VVOF Mededelingenblad februari 2013, p. 3-5

“Al 72 jaar onafhankelijke uitgevers van Waardevolle Boeken. Wij zijn met onze uitgaven niet in een nisje te vangen. In 1938 verscheen de eerste uitgave bij Ad. Donker en er bestaan niet veel onafhankelijke, kleinschalige en zelfstandige uitgeverijen meer, die daar prat op kunnen gaan”.

Zo omschrijft de uitgeverij zichzelf op haar website.

De oprichter van de uitgeverij, Ad. Donker, was aanvankelijk fotograaf. In 1931 opende hij in Rotterdam een fotostudio en richtte een deel in als galerie. In 1937 zou hij een overzichtstentoonstelling houden van het werk van Kees van Dongen. De huiseigenaar zegde net voor die tijd de huur op, de tentoonstelling kon niet doorgaan en Donker ging failliet.

Omdat hij ook wel wat met boeken had, wilde hij het boekenvak in. In 1938 vestigde hij zich in Bilthoven en in september van dat jaar gaf hij zijn eerste boek uit: “Aus den Memoiren des Herrn von Schnabelewopski” door Heinrich Heine.

Donker werd niet erkend als uitgever, omdat hij niet de verplichte cursus gevolgd had. Daarom vestigde hij zich officieel in Antwerpen en was dus Belgisch uitgever. Maar hij bleef zijn zaken gewoon vanuit Bilthoven doen. Pas in 1947 volgde de erkenning.

In 1944 werd een obligatielening groot *f* 30.000 uitgegeven. De stukken werden geplaatst bij een aantal notabelen. Aflossing zou plaatsvinden in 1965, maar daar is niets van terecht gekomen. Vermoedelijk is bij een schuldsanering de lening tegen een kleine uitkering afgekocht. Daar is echter niets meer over te vinden.

Direct na de oorlog verhuisde de uitgeverij naar Rotterdam, aanvankelijk in de Witte de Withstraat, later aan de Avenue Concordia, en

tenslotte aan het Koningin Emmaplein, waar nog steeds de zetel van de uitgeverij is. Een succes werd de uitgave in 1948 van de catalogus van de kunstcollectie van Van Beuningen. Volgens Donker het mooiste boek dat hij uitgegeven heeft. Er volgden meer kunstboeken en boeken over Rotterdam. Eén van die uitgaven was "Rotterdam de poort van Europa". Europoort dankt haar naam aan dit boek.

In 1948 werd de Rotterdamse Uitgeversmaatschappij N.V. opgericht. Aandeelhouders waren een aantal havenbaronnen. Uitgegeven werd het weekblad DP (Delftse Poort) als een soort Rotterdamse Elsevier. Het werd een fiasco en deze uitgeverij ging na 12 nummers failliet.

Vanwege financiële problemen werd omstreeks 1953 samengewerkt met Drukkerij Mouton. Maar toen Donker merkte dat de echtgenotes van de directeuren op de loonlijst stonden zonder iets te presteren, was het snel afgelopen. Er werd in 1954 een regeling getroffen en Donker werd weer zelfstandig.

Rond 1960 was het weer mis. Vanwege een schuld van een kwart miljoen kwamen alle aandelen in handen van Uitgeverij Van Rijmenam. Dit bedrijf was geïnteresseerd in Donker, omdat zij als niet-erkende uitgever via Donker de bekende Rijam agenda toch aan de boekhandel kon leveren. Maar ook nu kwam de uitgeverij na enige tijd weer in eigen handen.

In november 1980 neemt zoon Willem A. Donker de zaak van zijn vader over. Hij had inmiddels in het buitenland een ruime ervaring in het boekenvak opgedaan.

In 1989 was er weer een financiële crisis, waardoor de uitgeverij op de rand van een faillissement stond. Ook ditmaal werd de zaak weer gered.

In de loop der jaren zijn veel boeken uitgegeven, met meer en minder succes.

De uitgeverij heeft zich niet vastgelegd op een bepaald genre. Is niet, zoals in de aanhef staat, in een nisje te vangen.

Een groot succes is geworden "De Kleine Prins" dat al vanaf 1951 uitgegeven wordt. Er is ook veel verschenen over Erasmus. De uitgeverij is doende de complete correspondentie van en aan Erasmus uit het Latijn te laten vertalen. Tot 2010 zijn er 7 delen van de totaal 22 delen verschenen. En ook boeken over opvoeding en over koken en wijn. Verder "van alles wat".

Er zijn veel problemen geweest, waardoor de uitgeverij soms op het randje van omvallen stond. Maar temidden van alle grote jongens heeft Uitgeverij Ad. Donker het tot nu toe nog steeds volgehouden.

Bronnen:

-Met vlinderstrik en boerenzakdoek.

-Website www.uitgeverijdonker.nl

-correspondentie met W.A. Donker.